

Şanlı qələbə tarixi

Mahiyyət baxımından Vətən müharibəsi 1988-ci ilin fevralından - ermənilər Ağdamda Əli ilə Bəxtiyarı gülə ilə öldürəndən başlayıb. Xalq bu müharibənin əsgəri olmağı özünə mənəvi borc bilib. Lakin Birinci Qarabağ müharibəsi zamanında ölkəmizdəki siyasi vəzivət, dövlətçilikdə yol verilən nöqsanlar, milli qarşıdurmalar, şəxsi ambisiyalar uğurlu hərbi əmliyatlar aparmağa imkan vermedi.

Böyük şəxsiyyət Heydər Əliyev xalqın təkidi tələbi ilə hakimiyyətə qayıtdıqdan sonra ordu quruculuğunda əsaslı dönüş yaradıldı, aparılan islahatlar qısa müddətə hərbi birləşmələrin nizami ordu kimi formalaşmasını təmin etdi. Horadız əməliyyatı ordunun qələbə ruhunu daha da artırdı. Qazanılan qələbə xalqımızın nəyə qadir olduğunu böyük inam yaratdı.

Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyev ordu quruculuğu istiqamətində də Ümummilli Liderin siyasi kursunu uğurla davam etdirdi. Bu sahədə həyata keçirilən genişmiqyaslı islahatlar, müxtəlif təyinatlı təlimlər şəxsi heyətin döyüş hazırlığını, Ali Baş Komandanın ön xətdə, səngərlərdə hərbi xidmətde fərqlənənləri təltif etməsi Silahlı Qüvvələrin şəxsi həyətinin mənəvi-psixoloji hazırlığını yüksəldirdi. BMT Təhlükəsizlik Şurasının məlumat qətnamələrinin yerinə yetirməyən Ermənistən regionda status-kvonu saxlamaq üçün danışqlardan yayınırdı.

Əlbəttə ki, Azərbaycanın xərici siyaseti bu vəziyyətlə barışmazdı. Prezident İlham Əliyev demişdi: "Azərbaycan xalqı, Azərbaycan dövləti hez zaman Azərbaycan ərazisində ikinci erməni dövlətinin yaranmasına imkan verməz". Bu qətiyyət Ermənistən xərici siyasetini dəyişdirməli idi. Lakin ermənilik xisliyi buna imkan vermədi.

Ermənistən atəşkəsə əməl etmədi, temas xəttində irili-xirdə təxribatlar törətməkdə davam etdi. 2016-ci ilin aprelində belə təxribatlardan birinin qarşısı alındı, düşmən min hektarlarla ərazidən çıxarıldı. Ermənistən 2020-ci ilin iyulunda Tovuz rayonu istiqamətində dövlət sərhədlərimizi pozdu, Azərbaycanın ordu hissələri bu hücumun da qarşısını qətiyyətlə aldı.

Ermənistən 2020-ci il sentyabrın 27-de bütün istiqamətlərdən müxtəlif təyinatlı silahlarla mövqelərimizə hücum etdi. Ordu hissələrimiz bu hücumun da qarşısını qətiyyətlə aldı. Azərbaycan

Prezidenti, Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin əmri ilə eks-hükum əməliyyatı başladı. Bu əmr Vətən uğrunda döyüş əmri idi...

Ermənistən işgəl etdiyi ərazilərdə müdafiə məqsədile mühəndis-istehkam sistemi yaratmış, 28 il onu təkmilləşdirmiş, möhkəmletmişdi. Vətən müharibəsi başlayanda Azərbaycan Ordusu düşmənin ümidi yerlərindən biri olan müdafiə səddini darmadağın etdi. Müdafiə sistemi yarılan düşmən ardıcıl mövqə meğlubiyətlərinə məruz qaldı. Azərbaycan əsgəri döyüş-döyüşə qələbə qazanır, qələbə qazana-qazana irəliləyirdi. Qarabağda strateji yüksəkliklər, yaşayış məntəqələri işğaldan azad edildi.

Ermənistən döyüsdə məğlubiyətinin acısını mülki əhaлиdən çıxmaga cəhd göstərir, Gence, Mingəçevir, Tərtər, Bərdə şəhərlərinə qadağan olmuş müxtəlif raket zərbələri vurdu. Beynəlxalq ictimaiyyət buna reaksiya verirdi, ancaq belə reaksiyalar işgalçi dövləti iyrənc niyyətinə cəkindirmirdi.

Prezident İlham Əliyev xalqa müraciətində xüsusi vurğulamışdı: "Mən dəfələrlə demişdim ki, Azərbaycan xalqı heç vaxt işğalla barışmayaçaq. Dəfələrlə demişdim ki, nəyin bahasına olursa-olsun biz öz torpaqlarımızı geri qaytaracaqıq. Dəfələrlə demişdim ki, düşmən öz xoş

ile torpaqlarımızdan çıxmasa, biz onu torpaqlarımızdan qovacaqı ve bele də oldu. Biz Birinci Qarabağ müharibəsindəki məğlubiyəttən barışmadıq, güc topladıq, bütün gücləri səfərber etdik, ordumuza gücləndirdik, ölkə iqtisadiyyatını gücləndirdik, ölkəmizin nüfuzunu qaldırdıq ve öz tarixi missiyamızı şərəflə yerine yetirdik".

Vətən müharibəsi xalqın müharibəsi idi, belə desək, azərbaycançılığın erməniliklə döyüşü idi. Vətənpərvərlik işgalçılığı qalib gəldi. Bu Zəfer həm torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi ilə nəticələndi, həm də Azərbaycanın beynəlxalq nüfuzunu yüksəldi. BMT Tehlükəsizlik Şurasının, ATƏT-in Minsk qrupunun illərlə həll edə bilmədiyi problemi Azərbaycan Ordusu döyüşlə həll etdi. Bu fakt təsdiqlədi ki, Azərbaycan Ordusu qüdrətdir, onun gücünü beynəlxalq təşkilatlar da etiraf edir.

Vətən müharibəsi Türk-Yə-Azərbaycan münasibətlərinin ötən əsrin əvvəllərində olan nümunəsinin məntiqi davamı idi. O dövrde Türk-Yə-Azərbaycanın istiqqlal savaşında Azərbaycan Türkiniyan yanında olmuşdu, Qafqaz İsləm Ordusu Bakını bolşevik-leserlərdən təmizləmişdi. XXI əsrin ilk qərinəsində erməniliyin qəti məğlubiyəti olan döyüşlərdə də bir amalın icraçıları kimi bu iki qardaş dövlət bir oldu.

Azərbaycan Prezidenti, Müzəffər sərkərdə İlham Əliyev xalqa müraciətində demişdi: "Biz nəinki XXI əsrin müharibəsini nümayiş etdirmişik, biz dünyada heç vaxt olmayan Qələbəni qazanmışıq. Çətin reliyef şəraitində düşmənin bir neçə istehkamının qarşısında biz peşəkarlıq, məhərət, güc, hərbi elm qoyduq və düşməni torpaqlarımızdan qovduq".

Ermənistən xisliyi etibarilə bəşəriyyətə düşmən kəsilib. O, işgal etdiyi ərazilərdə bütün binaları, evləri, mədəniyyət abidələrini dağıdırıb. Prezident İlham Əliyev işgalan azad edilmiş ərazilərdə olanda xalqa müraciətlərində bu amile də diqqət çəkirdi, erməniliyin nəticələrinin aradan qaldırılacağını, şəhərlərin, kəndlərin yenidən qurulacağını bildirirdi: "Bu gün azad edilmiş torpaqlara gələn hər bir insan erməni vəhşiliyinin təzahürərini öz gözleri ilə görür. Bizim bütün şəhərlərimiz yerləyeksən edilib, bütün tarixi abidələrimiz, məscidlərimiz ermənilər tərəfindən ya tam dağıdırılıb, ya da təhqir olunub. 67 məsciddən 65-i tamamilə dağıdırılıb, qalan yarida qalmış məscidlərdə mənfur düşmən bizi təhqir etmək üçün, bütün dünya müsəlmanlarını təhqir etmək üçün heyvan saxlayırdı, inək, doñuz saxlayırdı..."

Vətən müharibəsinin başlanmasının birinci ildönümü Anım günü kimi qeyd edildi. Bu da tarixə tarixi sədaqətin nəticəsidir. Həmin gün Vətən müharibəsində Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda döyüşlərdə həlak olmuş əsgər və zabitlərimizə, qətəl yetirilən mülki vətəndaşlara və itkin düşmüş soydaşlarımıza ehtiram eləmeti olaraq Müzəffər Ali Baş Komandan, Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyevanın iştirakı ilə yürüş teşkil edildi. Bu yürüş bütün dönyanın bəşəri düşüncələrinin yaddaşında illərlə yaşayacaq.

Dövlət başçısı şəhidlərin xatirəsini əbədiləşdirmək üçün Bakı şəhərində inşa olunacaq Vətən Müharibəsi Memorial Kompleksinin və Zəfer Muzeyinin təməlqoyma mərasimində iştirak etdi.

8 noyabr da tarixdir, 10 noyabr da. Hər iksinin başlanğıcı 27 sentyabrda... Vətəni bu tarixi günlərin mahiyyəti səviyyəsində sevirik...

**Səbinə XASAYEVA,
Milli Məclisin deputati**